

اقدامات پاکستان در برابر طالبان و خونسردی حکومت افغانستان

علی قادری

سرمقاله

آغاز و پایان یک ماموریت

محمد رضا هویدا

ماموریتی که جامعه جهانی بعد از حادثه یازده سپتامبر در قبال افغانستان به عهده گرفتند، و در نتیجه رژیم طالبان از بین رفت و حکومتی در افغانستان به وجود آمد که اساس آن دموکراسی و احترام به حقوق بشر بود، یکی از ماموریت های بزرگ ناتو و کشورهای غربی در آغاز قرن بیست و یک می باشد که در حد اقل نیم قرن گذشته کم نظیر بوده است.

میزان توجهی که جهان به افغانستان نموده است، در عرصه های مختلف در تاریخ افغانستان سابقه نداشته است.

کشورهای غربی و بلوک غرب در کل، در زمان جهاد و مبارزه با اشغال شوروی سابق به افغانستان کمک های زیادی انجام دادند اما این کمک ها بیشتر جنبه نظامی داشت و همین گونه کشورهای بلوک شرق و در راس آنها شوروی سابق نیز با ارایه کمک ها به دولت وقت افغانستان، سهم قابل ملاحظه ای در حفظ نظام وقت افغانستان داشتند اما این کمک ها نیز محدود به شوروی بود. کمک به افغانستان در دوره جدید واقعا گسترده و پر حجم بوده است.

کمک ها در تمامی عرصه بود، هزاران سرباز خارجی در افغانستان جان خود را از دست دادند. هزاران سرباز دیگر نیز در این راه مجروح شدند.

میلیاردها دلار در جنگ با تروریسم و افراط گرایی در افغانستان به مصرف رسید.

میلیاردها دلار برای بازسازی افغانستان هزینه شد.

بزرگترین موسسات بین المللی برای کار و کمک به افغانستان آمدند. اکثر کشورهای همسایه افغانستان و کشورهای منطقه در این جنگ حضور فعال داشتند.

به طور خلاصه باید گفت که جنگ علیه تروریسم در افغانستان یک اجماع جهانی را تشکیل داده بود. این اجماع در عراق نیز شکل گرفت. و از این جهت می توان عراق را مشابه مناسبی برای افغانستان در نظر گرفت. تا هنوز تجربه های عراق و افغانستان مشابه بوده اند.

اما این حضور وسیع و گسترده که با شعارهای قوی و گوینده ای همراه بود و امید در هم شکستن افراط گرایی در افغانستان و منقشه را می داد، در جریان کار به تدریج رنگ باخت. ناهماهنگی میان کشورهای حاضر در جنگ در افغانستان و ناهماهنگی این کشورها با افغانستان، نداشتن آگاهی لازم و دقیق از مسایل افغانستان، نداشتن برنامه های بلند مدت، ادامه نقش کشورهای همسایه افغانستان و کشورهای که در گذشته در جنگ های افغانستان نقش داشته بودند، جنگ را از مسیری که داشت تا حدودی دور کرد.

جنگ در افغانستان دو هدف عمده را تعقیب می کرد: یکی سرکوبی افراط گرایی و دیگری بازسازی افغانستان. هدف اول، اما هیچ گاه، حتا تعریف درستی از دشمن و افراط گرا و طالب نشد.

نه غرب توانست تعریفی واضح از افراط گرا، تروریست و طالبان ارایه کرد که حد اقل مورد قبول خودشان برای مدتی باشد، و نه افغانستان توانست به این مقصود نایل شود که بتواند طالب و دهشت افکن و ... را در افغانستان برای مردم بشناساند. سردرگمی هایی که تا آخر ادامه داشت، وضعیت دولت افغانستان و متحدان خارجی اش را نشان می داد.

بازسازی افغانستان نیز به همین سرنوشت گرفتار شد. ناهماهنگی، سوء استفاده و وسیع از پول های کمکی، ضعف دولت افغانستان و پایین بودن ظرفیت ها، فساد گسترده اداری حاکم بر ادارات دولتی و غیر دولتی، و ... سبب شد تا چهره فقر زده و جنگ افغانستان تغییر چندانی را شاهد نباشد.

و حال افغانستان در حالی پایان یک ماموریت را شاهد است که حتا نمی داند، باید این پایان را جشن بگیرد یا به سوگ بنشیند. اما در کل این پایان همراه با نگرانی های بزرگ است، که آینده افغانستان را نیز مبهم نشان می دهد.

یک نکته نیز واضح است که در آغاز این پایان نه تصور می شد و نه کسی چنین یابانی را برنامه ریزی کرده بود. کسی هرگز - در آغاز - تصور نمی کرد که مراسم پایان این ماموریت تحت شدیدترین تدابیر امنیتی برگزار شود تا مبادا طالبان به این مراسم حمله کند.

حمله بر یک مکتب در پشاور پاکستان از سوی گروه طالبان پاکستانی خشم مقامات بلند پایه این کشور را برانگیخت و سبب شد که ارتش این کشور حملات گسترده بر پایگاه این گروه انجام دهد. راجیل شریف، رئیس ارتش پاکستان بعد از این حمله به افغانستان سفر کرد و از مقامات حکومت افغانستان خواست تا به صورت مشترک در برابر طالبان و دهشت افکنی مبارزه نماید. سفر او، منجر به سفر رئیس اشرف افغانستان به اسلام آباد شد که در نتیجه توافق نامه نظامی میان دو کشور به منظور هدف قرار دادن گروه طالبان در دو سوی مرز شد. راجیل شریف، رئیس ارتش پاکستان، اما برای جلب حمایت های مالی ایالات متحده آمریکا در مبارزه با دهشت افکنی به این کشور سفر کرد تا بتواند کمک های بیشتری از حکومت ایالات متحده آمریکا در مبارزه با دهشت افکنی جلب و جذب نماید. ایالات متحده آمریکا و مقامات افغانستان نسبت به درخواست رئیس ارتش پاکستان پاسخ مثبت داده است. اما تا هنوز جدی از سوی ارتش پاکستان سازماندهی نشده است. اما به نظر می رسد که ارتش پاکستان در حمله بر گروه طالبان مصمم است. زیرا، در تازه ترین مورد، تمام دانشگاه ها را تعطیل نموده است و دانشجویان را از لیبیه ها بیرون نموده است. این بیانگر آن است که ارتش پاکستان در روزها و هفته های آینده به احتمال زیاد حملات سنگینی و سختی به منظور سرکوب گروه طالبان راه اندازی خواهد کرد. تاخیر در حمله بر پایگاه های گروه طالبان از سوی ارتش پاکستان باعث شده است که برخی حکومت پاکستان منتهم به عدم اراده قاطع نسبت به گروه های دهشت افکن نمایند. مخالفان حکومت پاکستان بیان می دارد که گروه های تندرو

مانند طالبان فعالیت های گسترده در اسلام آباد پایتخت پاکستان دارد. به باور مخالفان گروه های تحت نام جماعت الدعوه که این روز ها در اسلام آباد علیه هند و گروه طالبان اعتراض می کند و بر آن ها مرگ می فرستند: گروه فرار از دست ارتش پاکستان دست به اعتراضات به ظاهر مدنی زده اند. اینکه حکومت پاکستان به خصوص ارتش در مبارزه با دهشت افکنی اراده قاطع دارد یا خیر گذشت زمان ثابت خواهد کرد. اما آنچه رویداد های کنونی مهم و اساسی است این است که آن است که ارتش پاکستان در حال برنامه ریزی است و در روز های آینده حملات آن ها بر گروه طالبان آغاز خواهد شد. تعطیلی دانشگاه ها و بسته شدن لیبیه ها در سراسر پاکستان بیانگر همین مسئله است.

از آنجایی که حمله طالبان بر مکتبی در پشاور پاکستان منجر به اتحاد سیاسی در پاکستان شد و تا حدودی از اختلافات درونی حکومت کاست: حکومت پاکستان به خاطر خاموش نگه داشتن اختلافات درونی حکومت پاکستان نیازمند سازماندهی حمله ای بر گروه های تندرو و دهشت افکن است. قبل از حمله طالبان، عمران خان، رهبر حزب تحریک انصاف اقدامات جدی در راستای با چالش کشیدن حکومت انجام داده بود. بخش از اقدامات او مربوط به مختل نمودن خدمات شهری بود.

در فیصل آباد اقدامات او منجر به درگیری میان هواداران او و نواز شریف شد که در نتیجه یک تن کشته و ده ها تن زخمی شدند. او اقدامات در شهر لاهور کرد و برخی نیز شروع کرده بود. آنچه باعث شد که عمران خان دست از اقدامات براندازانه خود بکشد حمله گروهی طالبان بود

تجربه دو سه سال گذشته نشان داده است که گروه طالبان خواهان گفتگو با حکومت افغانستان باور است که حمله بر مکتب در

نیست اما مقامات سیاسی همچنان به دنبال متقاعد نمودن گروه طالبان برای گفتگو با حکومت می باشد. این در حالی است که گروه طالبان حملات دهشت ناکتر در افغانستان سازماندهی نموده است و مسئولیت آن را به عهده گرفته است. استراتژی سیاست تضرع از سوی حکومت رئیس جمهور، کرزی شروع شد. اما حکومت جدید با وجود ناکامی حکومت کرزی همچنان سیاست های حکومت کرزی را در قبال گروه طالبان ادامه می دهد. این سیاست بدون شک، ضربات مهلک بر بیکر خواهد کرد. حکومت افغانستان در گذشته ها، همیشه حکومت پاکستان را منتهم به حمایت از گروه طالبان نموده است. حال که حکومت پاکستان در صدد مبارزه با گروه های دهشت افکن در خاک خود

تواند روابط افغانستان و پاکستان را مخدوش نماید. حکومت افغانستان اگر برای دراز مدت برنامه ای برای مبارزه با دهشت افکنی ندارد، حداقل باید اقدامات را روی دست بگیرد تا با آغاز حمله ارتش پاکستان بر پایگاه های گروه طالبان، طالبان پاکستانی در خاک افغانستان پناه نگیرد. پناه گرفتن آن ها در خاک افغانستان هم روابط دو کشور را مخدوش می کند و هم ناامنی ها را در افغانستان افزایش می دهد. زیرا، طالبان پاکستان تا حدودی زیاده تاجع رهبر گروه طالبان افغانستان است. آن ها ممکن اقدامات تروریستی در افغانستان سازماندهی نماید و منجر به کشته شدن افراد بیگناه گردد. بنابراین، مقامات سیاسی افغانستان و ارتش افغانستان تنها به افساسی توافق نامه نظامی بستنده نکند و تلاش نماید که در اجرای معتزای توافق نامه نظامی

است، امر حیاتی است. اما در صورت که حکومت افغانستان اقدامات را روی دست نگیرد و همچنان رفتار دوگانه داشته باشد، هزینه سنگینی پرداخت خواهد کرد. در پایان باید متذکر شد که گروه طالبان به هیچ وجه حاضر به گفتگو نخواهد شد. اراده ارتش پاکستان در حمله بر گروه های حکومت افغانستان باید از این فرصت مناسبی استفاده کند. اگر در شرایط کنونی اگر حکومت افغانستان در مبارزه با این فرصت به بهترین وجه ممکن استفاده کند. اگر در شرایط کنونی اگر حکومت افغانستان در مبارزه با این مسئله خطری جدی برای حفظ دموکراسی، حقوق بشر و نهاد های حکومتی است.

پایان ماموریت جنگی ناتو و دوام جنگ در افغانستان

عبدالله هروی

وضعیت نظامی و سیاسی بدین باور است که توانایی های نیروهای امنیتی در پیش برد مسئولیت های بین المللی در کشور شگ و تردید وجود دارد زیرا که دولت افغانستان در شرایطی قرار ندارد که بتواند مخالفان مسلح خود را به صورت کامل از بین ببرد. البته این تنها مقامات و آگاهان داخلی نیست که نسبت به آینده شرایط امنیتی و سرکوب تروریست تان از سوی نیروهای داخلی دچار تردید شده و نگرانی خود را ابراز می دارند.

نخست برنخواهدگشت؟ چه تضمین هایی درباره برگشت ناپذیری اوضاع بسوی گذشته وجود دارد؟ و... در این ارتباط رئیس جمهور

خواهد شد. جان کمبل، فرمانده عمومی نیروهای ناتو در کشور ایالات متحده آمریکا در کشور، در دومین روز هفته جاری رسماً به پایان رسیده. این موضوع طی مراسمی رسمی در پایگاه مرکزی ایساف در کابل که شماری از مقام های افغان و خارجی در آن شرکت داشتند از سوی ناتو اعلام گردید. اما مقام های مربوط به ناتو در این مراسم اعلام کردند که با پایان ماموریت رسمی ناتو در افغانستان، فصل تازه روابط میان کابل و بروکسل آغاز

بوده و در این مورد اتفاق نظر دارند. آنان بدین باور هستند که نیرو های ناتو در حالی ماموریت جنگی شان را در افغانستان پایان رسانیده اند

یافت. دراز ترین جنگ ما یک پایان مسؤولانه خواهد داشت. در ادامه وی نیز تأکید ورزید که افغانستان دیگر منبع حملات تروریستی نخواهد بود. با پایان یافتن ماموریت جنگی ناتو در کشور، مسؤولیت کامل امنیتی کشور بصورت رسمی و کامل به عهده سیصد و پنجاه هزار سرباز و نیروهای امنیتی داخلی واگذار گردید.

کار تون روز

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسؤولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دربی و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسؤل: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کارگارتوریست: خالق علی زاده
دو زبان: حسن زاده، محمد صالحی، علی اصغر زاهدی، مصطفی.
مسئول وب سایت: محمد علی بیورامی
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۲۷

افغانستان The Daily Afghanistan Outlook AFGHANISTAN

